

หลงเวลา

ตะเกียงเงยหน้าขึ้นมองฟ้า ท้องฟ้าเบื้องบนยังคงมืดมิด
แต่รอบข้างกลับสว่างไสวราวกับเวลากลางวัน แสงไฟจากหน้าต่าง
ของอาคารสูงเสียดฟ้า แสงเจ็ดจ้ำจากโคมไฟขนาดใหญ่ริมถนน แสง
กะพริบวิบวามที่ดูแล้วน่าเวียนหัวจากป้ายโฆษณาห้างร้าน เสียง
เครื่องยนต์คำรามจากรถราที่แล่นกันขวักไขว่ เสียงแม่ค้าร้องตะโกน
ขายสินค้า เสียงย่าเท้าของผู้คนมากมายที่พากันเดินไปมาอย่างเร่งรีบ
เสียงและแสงจวบจวนจากรถไฟฟ้าหลายขบวนที่แล่นสวนกันอยู่บน
รางลอยฟ้า

อากาศร้อนอบอ้าวจนตะเกียงรู้สึกมีเหงื่อและกระหายน้ำ
จนคอแห้งผาก ตะเกียงวิ่งสะเปะสะปะออกมาโดยไม่รู้ทิศทาง ที่นี่คือ
ที่ไหน ทำไม่ถึงดูแปลกหูแปลกตาไปหมด มองไปรอบตัว ผู้คนมากมาย
จนดูสับสน แต่ตรงหัวมุมถนนด้านโน้น ดูแล้วน่าจะเป็นร้านขายของ
แม่น้ำตาและสีสันของร้านนี้จะไม่ใช่แบบที่คุ้นชิน ตะเกียงค่อยๆ เดิน
ตรงไป เป็นร้านขายของสะดวกซื้อจริงๆ ด้วย ที่หน้าร้านมีตู้ขายน้ำ

กระป๋องแบบหยอดเหรียญ

ตะเกียงคล้าหาเหรียญสตางค์แต่ไม่เจอ ชุดที่ตะเกียงสวมเป็นชุดนอนคลุมยาวทั้งตัวไม่มีกระเป๋าคู ชุดของใครก็ไม่รู้ ตะเกียงไม่มีเงินติดตัวเลย แต่ตอนนี้เธอกระหายน้ำจนแทบทนไม่ไหวแล้ว

ตะเกียงมองซ้ายมองขวา ตัดสินใจเดินเข้าไปในร้าน ประตูกระจกยังไม่ยอมเปิด มีแถบเลเซอร์สีเหลืองสแกนผ่านลำตัวอย่างรวดเร็ว แล้วมีเสียงพูดดังขึ้น

‘ร้านซิกซูซิก ยินดีต้อนรับคุณตะเกียง ขอเชิญเลือกซื้อสินค้าได้ตามต้องการ’

ประตูเปิดอัตโนมัติ ตะเกียงรู้สึกถึงความเย็นที่ทะลักออกมาสัมผัสตัว ภายในร้านเปิดเครื่องปรับอากาศเย็นฉ่ำจนรู้สึกหนาวเยือกขึ้นมาทันที เธอได้แต่ยืนขนลุกตัวสั่นอยู่หน้าประตู

“ยาย เดินเข้ามาสิ ประตูจะได้ปิด เดี่ยวอากาศร้อนก็เข้ามาในร้านกันพอดี”

น้ำเสียงเฉื่อยเนือยลอยมาจากชายหนุ่มที่ยืนอยู่หลังเคาน์เตอร์ ตะเกียงขมวดคิ้วเมื่อถูกเรียกว่า ‘ยาย’

อาการปวดหัวตุบๆ กลับมาอีกครั้ง ครั่งนี้หนักขึ้นจนยืนแทบไม่ไหว ต้องรีบคว้าชั้นวางของพุงตัวไว้

“อ้าว! ยายเป็นอะไร อย่ามาเป็นลมเป็นแล้งแถวนี้ละ นั่งก่อนๆ”

ชายหนุ่มรีบวิ่งออกมาจากหลังเคาน์เตอร์อย่างรวดเร็วพร้อมหยิบเก้าอี้หวกกลมติดมือมาด้วย

ตะเกียงนั่งลงและพึมพำขอน้ำดื่ม ชายหนุ่มรีบเดินไปหยิบน้ำจากตู้แช่ด้านใน เป็นน้ำกระป๋องแก้วเล็กๆ ใส่แจ่วดูน่าดื่ม ชายหนุ่มเปิดกระป๋องและยื่นส่งให้

ตะเกียงคว้ามายกขึ้นดื่มรวดเดียวจนเกือบหมดกระป๋อง แล้ว
ใช้หลังมือเช็ดปาก

‘ขึ้นใจจัง’

ตะเกียงหยิบกระป๋องแก้วน้ำเปล่ามาสองดู

“กระป๋องน้ำสวยดี เป็นแก้วจริงด้วย ไม่เคยเห็นมาก่อน”

ชายหนุ่มมองตะเกียงด้วยสายตาแปลกๆ

“ยายไปอยู่ที่ไหนมาถึงไม่เคยเห็นกระป๋องแก้ว เขามีมาตั้งนาน
แล้ว น้ำกระป๋องแก้วราคาห้าร้อยบาท”

ตะเกียงทำตาโต

“โอ้โฮ! ห้าร้อยบาท แพงจัง”

“ยายนี่แปลกชะมัด ราคานี้มาตั้งนานแล้ว เดียวนี้น้ำสะอาด
หายากจะตาย ใครๆ ก็รู้ แล้วแก้วแบบนี้ก็เอาไปรีไซเคิลได้ด้วย ยาย
มาจากที่ไหนกัน” ชายหนุ่มสงสัย

“ห้าร้อยเลยหรือ แพงมาก เอ่อ...แล้วหนู หนูก็ไม่มีเงินเลยด้วย”
ตะเกียงก้มหน้าพูดเบาๆ

ชายหนุ่มเบะปากเมื่อได้ยินคำแทนคำว่า ‘หนู’

“ยายนี่ทำจะเป็นเอา่มากจริงๆ นะ แทนตัวเองว่าหนูด้วย แล้ว
เดี๋ยวนี้ใครเขาใช้เงินกัน มา เอามือมา”

ชายหนุ่มคว้ามือข้างซ้ายของตะเกียงขึ้นมา แล้วหยิบกระป๋อง
น้ำเปล่าไปแตะกับหลังมือของตะเกียง เสียงตืดตึงขึ้นเบาๆ

“แค่นี้ก็เรียกร้อย ยายนี่ทำทางจะเป็นโรคหลงๆ ลืมๆ ใช้ไหม”

ตะเกียงยกหลังมือขึ้นมาคลำๆ ดู เหมือนมีแผ่นโลหะบางๆ
ฝังอยู่ใต้ผิวหนัง แต่...ผิว...ผิวหนังทำไมถึงกลายเป็นแบบนี้

“มือ...มือทำไมถึงเหี่ยวแบบนี้! กระจก มีกระจกไหม” ตะเกียง
ลุกขึ้นโวยวายร้องหากระจก

ชายหนุ่มตกใจ รีบขึ้นไปที่แผงขายแว่นตากันแดดที่มีกระจก
ส่องหน้าอันเล็กวางอยู่ ตะเกียงรีบเดินไปคว้ากระจกขึ้นมาส่องดู เขอ
ถึงกับยืนตะลึงเมื่อเห็นภาพสะท้อนในกระจกบานเล็ก

‘ทำ...ทำไมถึงเป็นแบบนี้ ทำไมเรากลายเป็นคนแก่ไปแล้ว
เกิดอะไรขึ้น ทำไมถึงเป็นแบบนี้ไปได้ เรายังเป็นเด็กอยู่นี่นา...’

ตะเกียงกรี๊ดร้องเสียงดัง กระจกหลุดมือร่วงตกพื้นแตกกระจาย
ยิ่งทำให้ตะเกียงตกใจ รีบวิ่งงกๆ เงินๆ หนีออกจากร้านไป

๒ จูโจม

ตะเกียงเงยหน้ามองไปที่หลอดไฟบนเพดานหน้าบ้าน ผุ่ง
แมลงเม่ามากมายพากันมาบินเล่นไฟ

“โอ้โฮ! แมลงเม่าเยอะจัง บินไปบินมาเต็มไปหมด น่ารำคาญ
ชะมัด ทำยังไงกันดี อั้งโล่” ตะเกียงหันไปถามน้องชายจอมแก่น

“ผมเคยเห็นข้างบ้านเขาเอาน้ำใส่กะละมัง แล้วเอามาวางไว้
ใต้หลอดไฟ แมลงเม่ามันจะบินตกลงมาในน้ำเฉยเลย”

“จริงหรือ อยู่ๆ ก็บินลงมาตกน้ำเฉยเลยหรือ ทำไมอยู่ๆ ถึงบิน
ลงน้ำได้ล่ะ ลองทำดูกันไหม”

ไม่รอช้า สองพี่น้องเปิดก็อกรองน้ำใส่กะละมังใบโต แล้วช่วยกัน
ยกคนละข้างออกมาจากห้องน้ำ เดินเซไปมาจนน้ำกระฉอกออกมา
เจ็บนอง นำไปวางไว้ใต้หลอดไฟแล้วก็พากันออกไปเฝ้ายืนมองอยู่
ไม่ไกล ไม่นานนัก แมลงเม่าหลายตัวที่บินอยู่ดีๆ ก็ดูเหมือนจะชวนกัน
บินตกลงไปในน้ำ เมื่อปีกบางๆ เปียกน้ำบินต่อไม่ได้ก็พากันนอนหงาย
ท้องขาชี้ฟ้าดินกระแฉ่วๆ ไปมาอยู่ในกะละมัง กินน้ำเข้าไปจนท้อง

ปองแล้วก็นอนแน่นิ่งไป

“มันบินลงไปใต้น้ำเองจริงๆ ด้วย!”

ตะเกียงแปลกใจจนต้องเดินฝ่าฝูงแมลงเม่าเข้าไปดูใกล้ๆ จ้องมองลงไปใต้น้ำ

“พื้รู้แล้ว ทำไมมันถึงบินลงน้ำ” ตะเกียงตะโกนบอกอั้งโล่ “แสงไฟสะท้อนลงมาที่ผิวน้ำ พวกแมลงเม่ามันก็เลยคิดว่ามีไฟอีกดวงใต้น้ำ มันตั้งใจจะลงมาเล่นไฟใต้น้ำนะ”

“แมลงเม่าทำองปองลอยน้ำเต็มเลย ตายกันหมดแน่ๆ เราจะบาบใหม่”

ตะเกียงหันไปถามอั้งโล่ที่เดินตามเข้ามายืนดูอยู่ใกล้ๆ

“ไม่บาบหรอกน่า เราเอากะละมังมาวางไว้เฉยๆ พวกมันดันบินตกลงมาใต้น้ำกันเองช่วยไม่ได้ เราไม่ได้ไปทำอะไรพวกมันสักหน่อย” อั้งโล่มีข้ออ้าง

แมลงเม่าเริ่มทวีจำนวน บินเข้ามาเล่นไฟกันเยอะขึ้น

ทันใดนั้น ดูเหมือนกับว่าแมลงเม่าที่กำลังบินเล่นไฟอยู่จะเปลี่ยนเป้าหมายใหม่ หันมารุมล้อมสองพี่น้องที่ยืนดูอยู่ใกล้ๆ แทน

“เฮ้ย! มาจากไหนกันนี่ แมลงเม่าเต็มไปหมดเลย”

สองพี่น้องยกสองมือปิดป้องเป็นพัลวัน แมลงเม่าบินตรงเข้ามาเหมือนตั้งใจจะจู่โจมไปที่หัวของทั้งสองคน โดยเฉพาะหัวของตะเกียงที่ดูเหมือนจะมีฝูงแมลงเม่ารุมตอมมากเป็นพิเศษ

“เกิดอะไรขึ้น ทำไมแมลงเม่ามันเยอะอย่างนี้!”

ตะเกียงถูกรุมล้อมด้วยฝูงแมลงเม่าจนต้องก้มหัวลงหลบตาปีเซไปมาจนเกือบล้ม ต้องใช้มือข้างหนึ่งยึดเสือน้องชายไว้ ส่วนมืออีกข้างก็ยกขึ้นโบกปิดป้อง อั้งโล่ยกมือยกไม้เหวี่ยงหมัดเหมือนพยายามจะต่อสู้กับเหล่าแมลงเม่าอย่างไม่เกรงกลัว

“มาเลย! เข้ามาเลย! ไอ้พวกแมลงเม่าหามาหมู่ เข้าไม่กลัว
หรือ” อั้งโล่ต่อสู้อย่างดุเดือด

แต่แมลงเม่าก็เสริมกำลังเพิ่มเข้ามาอีกอย่างมืดฟ้ามัวดิน

“ไม่ไหวแล้ว! หนีก่อนๆ อั้งโล่หนีเข้าไปในบ้านเร็วเข้า มันมา
จากไหนกันเยอะแยะไปหมด”

ตะเกียงตะโกนบอกร้องชายยังไม่ทันขาดคำ อั้งโล่ก็หมุนตัว
อย่างรวดเร็วกลับหลังหันออกวิ่งทันที ตะเกียงที่มือข้างหนึ่งจับเสื้อ
อั้งโล่ไว้ พออั้งโล่หันมาจึงกระแทกถูกสี่ข้างอย่างแรง ประกอบกับน้ำ
ที่เจิ่งนองอยู่ที่พื้น ทำให้ตะเกียงลื่นล้มหงายหลังทันที ศีรษะด้านหลัง
กระแทกเข้ากับขอบกะละมังอย่างแรงจนพลิกคว่ำ น้ำกระจ่ายลอย
ขึ้นมา น้ำส่วนใหญ่กระเด็นตกลงบนตัวตะเกียง พร้อมกับแมลงเม่าที่
ลอยอยู่ในน้ำก็ตกลงมาบนตัวตะเกียงด้วย

ตะเกียงตะโกนร้องเสียงดังด้วยความตกใจ ช่วงที่อ้าปากร้อง
เป็นจังหวะเดียวกันกับที่แมลงเม่าตัวเล็กๆ สองสามตัวบินพุ่งเข้าไปใน
ปากของตะเกียง เหมือนกับพวกมันกำลังเฝ้ารอเวลานี้อยู่ ตะเกียงรีบ
หุบปากลงพร้อมกับกลืนน้ำและแมลงเม่าทั้งสามตัวลงไปด้วย

อั้งโล่เองก็วาลื่นล้มทับลงไปบนตัวพีสาว กะละมังที่พลิกคว่ำ
ลอยตกลงกลับลงมา ขอบกะละมังกระแทกเข้าที่หลังศีรษะของอั้งโล่
แต่ก็ไม่แรงมากนัก แล้วก็กลิ้งตกลงไปกระทบกับพื้นเสียงดังก้อง

เมื่อทุกอย่างสงบนิ่งและเสียงกะละมังกระทบพื้นค่อยๆ เบา
ลงไป

อั้งโล่ที่นอนทับอยู่บนตัวพีสาวกะพริบตาปริบๆ ตั้งสติได้ก็ลุก
ขึ้นมานั่งคลำศีรษะบ่อยๆ พอรู้ว่าไม่เจ็บตัวมากนักจึงรีบช่วยพุง
พีสาวที่นอนแผ่หลาอยู่กับพื้น ตะเกียงไม่มีปฏิกิริยาตอบสนองเหมือน
คนนอนหลับอยู่ อั้งโล่รีบยกหัวพีสาวขึ้นจากพื้นเปียกๆ ให้มาหนุนตัก

ตนเอง พร้อมกับตะโกนเรียกพ่อเสียงดัง

สิ้นเสียงตะโกน ไฟฟ้าทั้งบ้านก็พร้อมใจกันดับพริบลงในทันที
ความมืดสนิทปกคลุมไปทั่วทั้งบ้าน อังโล่ตกใจจนต้องนั่งนิ่ง
เจียบ

ชั่วพริบตาเดียว หลอดไฟฟ้าบนเพดานก็เริ่มกะพริบติดๆ ดับๆ
สองสามครั้ง แล้วไฟก็ติด ทั่วทั้งบ้านกลับมาสว่างขึ้นอีกครั้ง

ฝูงแมลงเม่าที่บินอยู่หายไปหมด อยู่ๆ ก็หายไปพร้อมกันจน
หมดสิ้น เหลือแต่ตัวที่นอนตายอยู่เกลื่อนพื้น กับตัวที่ตกน้ำแต่ยังไม่
ตาย ได้แต่ว่ายไปมาเพราะบินไปไหนไม่ได้

พ่อรีบวิ่งออกมาตามเสียงร้องและตะโกนขึ้นด้วยความตกใจ
เมื่อเห็นสภาพลูกทั้งสอง ตะเกียงนอนนิ่งอยู่บนตักอังโล่ที่กำลังร้องไห้
อยู่ เนื้อตัวเปียกปอน มีแมลงเม่าเปียกน้ำเดินไต่ย้วยเยี้ยอยู่ตามตัว

“เกิดอะไรขึ้น เล่นซนอะไรกัน พี่ตะเกียงเป็นอะไรไป”

พ่อตรงไปที่สองพี่น้อง รีบปิดแมลงเม่าที่เคลานอยู่บนตัวลูกสาว
ออกไป

“ผม...ผมวิ่งชนพี่ตะเกียงล้ม พื้นมันลื่น พี่เขาหัวกระแทก
กะละมัง แล้วมันก็ตกลงมากระแทกหัวผมด้วย พ่อ...พี่เขาจะเป็นอะไร
ไหม ทำไมนิ่งไปเลย พ่อช่วยพี่ด้วย”

พ่อล้วงมือเข้าไปตรวจด้านหลังศีรษะของตะเกียง

“หัวโนเฉยๆ แต่ตรงนี้เหมือนจะมีรอย พี่ไม่น่าเป็นอะไรมาก
หรือลูก ใจเย็นๆ”

อังโล่ร้องไห้ เล่าเรื่องที่ถูฝูงแมลงเม่าเข้ามารุมล้อม จนพี่
ตะเกียงบอกให้รีบหนีเข้าบ้าน

“เอาละๆ ใจเย็นๆ พี่เขาคงไม่เป็นอะไรมาก น่าจะหัวแตก
นิดหน่อย แต่พ่อต้องรีบพาพี่เขาไปหาหมอ อังโล่ขึ้นไปอยู่กับแม่

บนบ้านนะ แม่น่าจะกำลังรีดผ้าอยู่ เล่าให้แม่ฟังด้วยว่าเกิดอะไรขึ้น พ่อจะรีบพาพี่ไปหาหมอ บอกให้แม่โทร. หาพ่อด้วย”

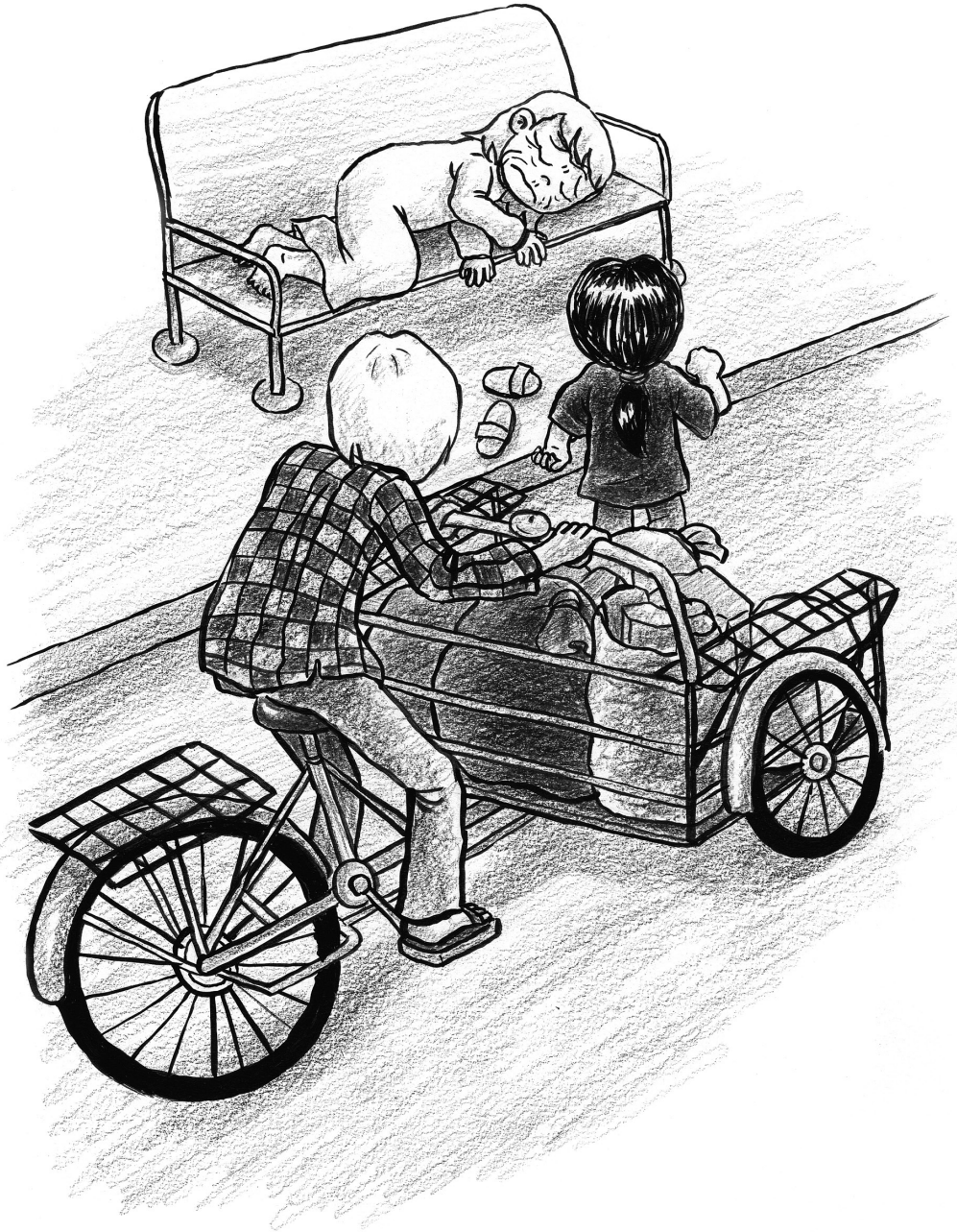
พ่อส่งเสรีจกั๋มตะเกียงไปที่รถและรีบขับไปโรงพยาบาลทันที อั้งโล่วิ่งขึ้นบันไดไปชั้นสอง แม่กำลังรีดผ้าอยู่ในห้องนอน ได้ยินเสียงโครมครามก็คิดว่าดังมาจากนอกบ้าน อั้งโล่เล่าเรื่องที่เกิดขึ้นให้แม่ฟัง แม่ตกใจมากแต่ยังมีสติพอที่จะรีบหามาทานวดหัวให้อั้งโล่ แล้วไล่ให้ไปเปลี่ยนเสื้อผ้า จากนั้นรีบโทรศัพท์หาพ่อทันที หลังจากวางสาย แม่ก็พาอั้งโล่ที่เพิ่งเปลี่ยนเสื้อผ้าเสร็จไปที่ห้องพระ

“อั้งโล่มาสดมนต์ให้หัวพระกับแม่ก่อน ขอพระคุ้มครองให้พี่เขาปลอดภัย เจ้าพระคุณ...ขอให้ลูกตะเกียงของอิฉันปลอดภัยแคล้วคลาดจากอันตรายทั้งปวงด้วยเถิด แล้วพวกลูกข้างจะไปถวายพวงมาลัยดอกไม้ กลัวย ไช้ตัม แก่พ่อปู่ที่วัดเขาถ้ำพญาลิงนะเจ้าคะ สาธุ”

“วัดเขาอะไรนะแม่” อั้งโล่ได้ยินไม่ถนัด

“วัดเขาถ้ำพญาลิงนะลูก วัดบนเขาที่มีถ้ำใหญ่ๆ แล้วในถ้ำก็มีรูปปั้นองค์หลวงปู่ที่ศักดิ์สิทธิ์มากๆ อยู่ที่จังหวัดเพชรบูรณ์บ้านยายไง พ่อกับแม่ก็เคยพาหนูกับพี่ไปนะ แต่ตอนนั้นพวกหนูยังตัวเล็กๆ อยู่เลย จำได้ไหม”

๓

คนแดดเดียว

ตะเกียงเดินงอยู่ท่ามกลางผู้คนมากมาย สับสนไม่รู้ทิศทาง ไม่เข้าใจว่าเกิดอะไรขึ้นกับตนเอง ไม่รู้ว่าตัวเองอยู่ที่ไหน มาอยู่ตรงนี้ได้อย่างไร ตะเกียงจำอะไรไม่ได้เลย จำได้รางๆ ว่ามีแมลงเม่าบินอยู่มากมาย และเจ็บที่หลังศีรษะมาก แต่พอจับดูก็เหมือนจะไม่เจ็บแล้ว ตะเกียงเหนื่อยและมึนงง

‘คิดถึงพ่อกับแม่เหลือเกิน อังโล่หายไปไหน เมื่อตะกี้ยังเล่นด้วยกันอยู่ดีๆ แล้วทำไมผู้ชายในร้านถึงเรียกเราว่า ยาย ทำไมเงาในกระจกถึงกลายเป็นคนแก่ไปได้’

ตะเกียงปวดหัวจนต้องนั่งพักที่ม้านั่งริมทาง

‘นี่ต้องเป็นฝันร้ายแน่ๆ เลย เราถูกลงโทษเพราะไปแกล้งแมลงเม่า เราจับมันแต่น้ำทรมานจนมันตาย จริงด้วย! ต้องใช่แน่ๆ เลย หนูขอโทษ หนูจะไม่ทำบาปอีกแล้ว พ่อจ๋า แม่จ๋า ช่วยหนูด้วย!’

ตะเกียงตื่นกลัวจนต้องร้องไห้สะอึกสะอื้นออกมา เหลียวมองหาความช่วยเหลือจากคนที่เดินผ่านไปมา ก็ไม่มีแม้ใครสักคนที่จะมา

สนใจไยดี

ผู้คนมากมายเดินผ่านไป ต่างก็พากันมองเมิน มีบ้างบางคนที่หันหลังกลับมาองยามเดินผ่าน แต่ก็ไม่มีใครสนใจจะเข้ามาถามไถ่ช่วยเหลือ อาจจะช่วยด้วยความหวาดระแวงหรืออาจจะมองเห็นเป็นภาพชินตาอยู่แล้วก็ไปได้

ภาพคนไร้บ้าน คนยากไร้ คนพิการที่ไม่สมประกอบทางกายหรือทางจิตใจ รวมทั้งคนแก่ที่พลัดหลงกับลูกหลานนั่งเหม่อลอยหรือร้องไห้อยู่ข้างทาง อาจเป็นภาพที่พบเห็นได้ทั่วไปในช่วงยามแห่งความวุ่นวายสับสนนี้

ตะเกียงนั่งร้องไห้อยู่อย่างเดียวตายไร้คนเหลียวแล สะอื้นให้จนตัวโยน ร้องไห้จนหมดเรี่ยวแรง ความอ่อนเพลียและความเหนื่อยล้าเข้าครอบงำ จึงค่อยๆ เอนตัวลงไปบนม้านั่งและผลอหลับไปในที่สุด

ไม่รู้ว่เวลาผ่านไปนานแค่ไหน ทั้งที่ยังหลับอยู่แต่ก็รับรู้ได้ถึงคลื่นความร้อน ความอบอ้าวที่ค่อยๆ คืบคลานเข้ามา ความร้อนที่เพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆ จนแทบผิวหนังคันยุบยิบ อึดอัดหายใจไม่เต็มปอด อยากจะลืมตาแต่ก็ลืมไม่ขึ้น แขนขาเป็นเหน็บจนขยับไม่ได้ อยากตะโกนร้องแต่ปากกลับไม่ยอมอ้า น้ำลายเหนียวเหนียวติดอยู่ในปาก ลำคอแห้งผากจนแทบร้อน

ตะเกียงรู้สึกตัวแล้ว แต่ขยับร่างกายไม่ได้เลย รอบตัวมีแต่ความเงิบ เงียงอีกทีก็ครึกโครมหายไปหมดสิ้น พลันก็มีเสียงพูดเบาๆ ดังแว่วขึ้นมาจากที่ไกลๆ

“ตา นั้นใครมานอนอยู่ที่ม้านั่งนะ” เสียงเล็กๆ ไสแจวดุจระซังยามเช้า

“เออ จริงด้วยสิ ใครนะมานอนอยู่ตรงนี้ ใกล้เคียงแล้วด้วย

เดี๋ยวเพลอหลับยาวก็ถูกอย่างกันพอดี”

ตากับหลานขีรถสามล้อพุ่งผ่านมา สามล้อชะลอความเร็วลง
 “ตาให้หนูแวะลงไปดูหน่อยนะ ปลุกเกहन้อย คนแก่ด้วย มา
 นอนทำอะไรอยู่ตรงนี้ก็ไม่ว่า”

เสียงเบรคจักรยานดัง เอ๊ยต! แทรกความเงียบขึ้นมา

“เร็วๆ ด้วยนะ ใกล้สว่างแล้ว” ตาหยุดรถสามล้อจนวนิ่งสนิท

“ยาย ยายจำ ตื่นเถอะจ๊ะ สว่างแล้ว แดดใกล้จะออกแล้วด้วย”

เด็กหญิงเข้าไปปลุกตะเกียง พร้อมกับเขย่าตัวเบาๆ

ตะเกียงรู้สึกตัวแล้วและได้ยินเสียงร้องเรียก แต่ก็ยังไม่ตื่น
 ไม่ได้

“ยาย ยายมาทำอะไรอยู่ข้างนอกนี่ ใกล้สว่างแล้ว ยายน่าจะ
 กลับเข้าบ้านได้แล้วนะ”

เสียงเรียกดังขึ้นพร้อมกับแรงเขย่าที่หนักขึ้นด้วย

ตะเกียงพยายามฝืนใจเฉยเปลือกตาขึ้นจนได้ แต่ยังขยับแขน
 ขาไม่ไหว รู้สึกเหมือนเป็นเหน็บชาไปหมดทั้งตัว เธอกะพริบตาถี่ๆ
 มองหน้าเด็กหญิงด้วยสายตามึนงง ยังจับต้นชนปลายไม่ถูก ได้แต่สั่น
 ศีรษะไปมา ขยับปากจะพูดแต่กลับไม่มีเสียงรอดออกมา ริมฝีปาก
 และลำคอแห้งผาก เจ็บคอจนพูดไม่ออก จึงพยายามทำตาโตอ้าปาก
 ให้กว้างที่สุด

“สงสัยจะหิวน้ำ ปากคอแห้งผากเลย ตาจำ ขอน้ำให้ยายดื่ม
 หน่อยได้ไหม”

เด็กหญิงหันไปส่งสายตาค้อนวอนไปยังตานั้นนั่งมองอยู่บน
 รถสามล้อ

“เฮ้อ! ไม่น่าแวะเลย เปลืองน้ำอีกจนได้ ยังมีเหลือน้อยๆ อยู่”

เสียงตบ่น แต่ก็หันไปหยิบน้ำในกระป๋องแก้วแล้วเดินไปส่งให้

หลานสาวแต่โดยดี

“ช่วยพุงยายเขาให้ลุกขึ้นมานั่งก่อน”

เด็กหญิงค่อยๆ พุงตะเกียงให้ลุกขึ้นนั่งอย่างช้าๆ แล้วป้อนน้ำให้ดื่ม

“ค่อยๆ ป้อน ค่อยๆ ให้จิบทีละนิดนะ เดี่ยวจะสำลัก” เสียงผู้เป็นตาเตือน

ตะเกียงพยายามยกหัวขึ้นเพื่อจิบน้ำดื่มอย่างกระหาย ทันทีที่หยดน้ำเพียงไม่กี่หยดไหลเข้าปาก ตะเกียงก็รู้สึกถึงความชุ่มฉ่ำที่แผ่ซ่านไปทั่วทั้งปาก รู้สึกสดชื่นขึ้นในทันที ตะเกียงไม่เคยกระหายน้ำมากขนาดนี้มาก่อนเลยในชีวิต พอได้ดื่มน้ำเข้าไป แขนขาก็เริ่มมีเรียวแรงและขยับได้ในทันที

ตะเกียงขึ้นไปทำท่าทางว่าขอน้ำอีก เด็กหญิงส่งกระป๋องน้ำที่เหลืออยู่ให้ ตะเกียงยกขึ้นดื่มรวดเดียวหมดกระป๋องแล้วก็สำลัก

“เอาๆ ยายคนนี้นี่ยังโง่งนะ บอกให้ค่อยๆ จิบ นี่เล่นยกชดที่เดียวหมด กินเหมือนเด็กเลยแฮะ” ตาบ่นงึมงำ

“ยาย ดีขึ้นหรือยัง บ้านยายอยู่ไหน กลับบ้านถูกไหมจ๊ะ”

เด็กหญิงถามพร้อมกับลูบหลังตะเกียงไปด้วย

ตะเกียงมองหน้าเด็กหญิง มองซ้ายมองขวา แล้วก็สั่นหน้า

“ตาจ๋า สงสัยยายจะหลงทาง ไม่พูดไม่จาด้วย ทำยังไงดี”

เด็กหญิงส่งสายตาอ่อนวอนไปทางตา ตามองกลับมาด้วยสายตาวาดระแวง

“เราพากลับไปที่บ้านเราก่อนดีไหมจ๊ะ แดดกำลังจะออกแล้วด้วย พาไปพักที่บ้านเราก่อนแล้วค่อยหาทางพาแกกลับไปส่งบ้านนะตานะ”

เด็กหญิงส่งสายตาอ่อนวอนอีกครั้ง

“เฮ้อ...นั่นไง! ข้าว่าแล้ว คราวก่อนก็มา คราวก่อนโน้นก็แมว”

ตาถอนใจยาว

“โอ้...ตาจำ นี่คนทั้งคนนะ หมาแมวตายังช่วยเลยนะ นะตานะ” เด็กหญิงอ้อนผู้เป็นตาอีกครั้ง

ตามองซ้ายมองขวา ไม่มีใครหรือสิ่งใดที่เคลื่อนไหวอยู่ในบริเวณนี้เลย ไกลสว่างเต็มที ผู้คนคงพากันกลับเข้าบ้านไปหมดแล้ว ถ้าไม่ช่วย ยายคนนี้ก็อาจจะต้องถูกแดดเผาเป็นแน่

“อ้าว! จะไปกรีบไป รีบพาขึ้นมานั่งบนรถเลย เร็วเข้า แดดใกล้จะออกแล้ว ชักช้าเดี๋ยวก็ได้กลายเป็นคนแดดเดียวกันพอดี” ตาเร่ง

“ยาย ยายไปพักกับหนูก่อนนะ จะเข้าแล้ว ยายอยู่แถวนี้ไม่ได้หรอก เดี่ยวค่ำเมื่อไรหนูกับตาจะพาไปส่งบ้านให้นะจ๊ะ” เด็กหญิงชวน

ตะเกียงดังเล ยังไม่ยอมลุกจากที่นั่ง

เด็กหญิงยื่นมือออกมา พร้อมกับส่งยิ้มให้อย่างใจดี

ตะเกียงมองรอยยิ้มกว้างจากเด็กน้อย มันเป็นรอยยิ้มที่จริงใจ และบริสุทธิ์

ตะเกียงตัดสินใจยื่นมือออกไปจับมือของเด็กหญิงบีบไว้แน่น

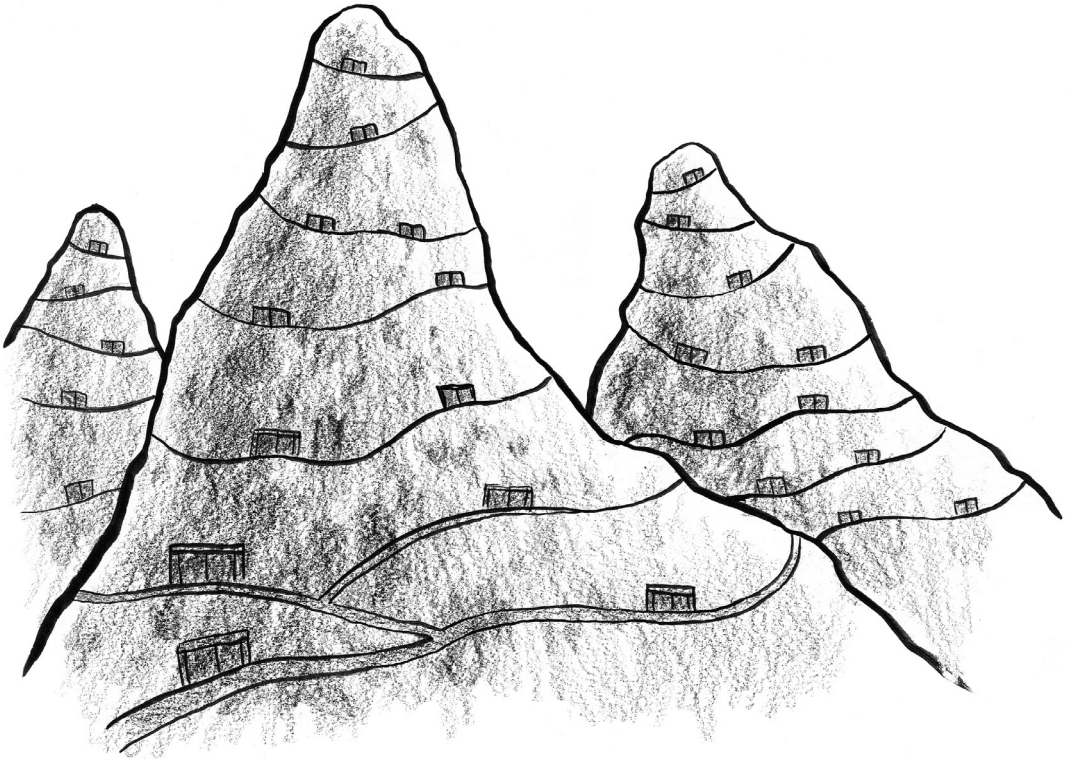
มนุษย์ถ้ำ

ตะเกียงกับเด็กหญิงนั่งอยู่บนกระบะบรรทุกด้านหน้าของรถสามล้อฟ่วงสีแดง ตาเป็นคนี่ควบคุมรถอยู่ทางด้านหลัง บนกระบะมีข้าวของสารพัน ทั้งเศษเหล็ก เศษโลหะ ขวดน้ำทั้งขวดแก้วและขวดพลาสติก ซากอุปกรณ์เครื่องใช้ไฟฟ้า แม้กระทั่งโทรศัพท์มือถือเก่าก็ยังมี ตะเกียงหยิบโทรศัพท์มือถือจอใหญ่ที่ดูเก่าแต่สภาพยังดีอยู่ขึ้นมาลองกดปุ่มดู แต่ไม่มีสัญญาณใดๆ

“วันนี้โชคดีจะขาย เก็บของเก่าได้เยอะเลย สภาพยังดีทั้งนั้นเดี๋ยวนี้คนรวยๆ เขาชอบใช้แต่ของใหม่ๆ กัน พอใช้ๆ ไปเก่าหน่อยก็ทิ้งแล้วซื้อใหม่เลย หนูกับตาก็จะไปเก็บเอามาทำความสะอาดอีกนิดหน่อย คินพุ่มนี้ค่อยเอาไปขายน่าจะได้หลายตั้งค์อยู่” เด็กหญิงพูดไปยิ้มไป

ตะเกียงขมวดคิ้ว ทำหน้าเครียดเมื่อถูกเด็กรุ่นราวคราวเดียวกันเรียกว่า ‘ขาย’

“ขายเมื่อไหร่ใหม่ ทนนั่งเบียดๆ กันไปหน่อยนะจ๊ะ อีกเดี๋ยว

ก็ถึงบ้านแล้วนะ โน่น...บ้านหนูอยู่บนเนินเขาสูงโน้นจ๊ะ”

ตะเกียงมองตามมือน้อยๆ ที่ชี้ไปข้างหน้า มองเห็นเนินเขา
ลูกเล็กๆ สีน้ำตาลแดงที่อยู่ไม่ไกล ขอบฟ้าเริ่มมีแสงเรืองรอง ทำให้
พอมองเห็นเนินเขาเป็นเงาตะคุ่มๆ

“วันนี้ถึงบ้านช้าไปมากเลย มัวแต่แวะกลางทาง ต้องรีบ
กันหน่อยแล้ว พอถึงบ้านช่วยกันขนของเข้าบ้านเลยนะ ออย่ามัวชักช้า
เดี๋ยวเย็นๆ แดดร้อนลมตกลแล้วค่อยออกมาทำความสะอาดข้าวของกัน”

เสียงตาที่บ่งบอกถึงความกังวลตั้งมาจากด้านหลัง

“เดี๋ยวตาจะรีบปั่นเร็วขึ้นแล้วนะ จับกันแน่นๆ ละ”

ตะเกียงรู้สึกได้ว่ารถสามล้อกำลังเร่งความเร็วขึ้น สักพักก็เริ่มช้าลงเหมือนกำลังไต่ขึ้นเนินที่ชันขึ้นเรื่อยๆ เสียงหอบหายใจหนักๆ ดังมาจากทางด้านหลัง ตะเกียงหันไปมองก็เห็นคนขี่ออกแรงโยกตัวปั่นอย่างเต็มกำลังจนหน้าตาเหยเก ตะเกียงรู้สึกผิดที่มาเพิ่มน้ำหนักให้รถสามล้อจึงพยายามกลับหันหายใจทำตัวให้ลึบมากที่สุด เมื่อจะช่วยลดน้ำหนักของตนลงได้บ้าง

ไม่นานนัก รถก็ช้าลงและจอดนิ่งในที่สุด

“ถึงบ้านแล้วจะ ตาเหนื่อยไหม”

เด็กหญิงหันไปถามตาแล้วกระโดดลงจากรถอย่างคล่องแคล่ว

“นิดหน่อย ดินะที่ตัวไม่ใหญ่กันมาก ไม่อย่างนั้นคงแยกว่านี่แต่ก็เล่นเอาแทบหมดแรงเหมือนกัน” ตาพูดไปหอบไป “ไม่รู้จะปั่นขึ้นเนินแบบนี้ไปได้อีกนานแค่ไหน เร็วแรงก็เหลือน้อยลงไปทุกวัน”

“ตายังแข็งแรงอยู่เลย เดี่ยวไต่ขึ้นหนูจะช่วยตากับเองนะจ๊ะ”

เด็กหญิงวิ่งเข้าไปกอดผู้เป็นตา

ตะเกียงนั่งมองสองตาทาลานกอดกัน ภาพตาบรรจงหอมลงไปที่ผมของเด็กหญิงอย่างนุ่มนวล ทำให้ตะเกียงรู้สึกไว้ใจคนแปลกหน้าทั้งสองคนนี้มากขึ้น

“เอาละๆ มัวแต่มาอดกันอยู่นั้นละ รีบขนของเข้าบ้านเร็ว เดี่ยวตะวันตกก็ขึ้นแล้ว รีบขนของไปเก็บไว้ในบ้านก่อน เร็วเข้า” ตาเร่ง

“ยายค่อยๆ ลง แล้วรออยู่ตรงนี้ก่อนนะ เดี่ยวหนูกับตาจะช่วยกันขนข้าวของเข้าบ้านก่อน”

เด็กหญิงช่วยพยุงตะเกียงลงมายืนอยู่ข้างรถสามล้อพวง

ตะเกียงมองสองตาทาลานช่วยกันขนของเข้าไปไว้ใน...บ้าน!

สิ่งที่เด็กหญิงเรียกว่า ‘บ้าน’ ดูอย่างไรก็ไม่เหมือนบ้านที่ตะเกียง

เคยรู้จัก มันน่าจะเรียกว่า...

บนเนินเขาขนาดใหญ่ มีช่องที่ดูเหมือนจะถูกขุดจนเป็นโพรง ลึกลงไป ตากับหลานช่วยกันขนของแล้วผลุบเข้าผลุบออกหายเข้าไป ในช่องนั้น ขนไปขนมาอยู่หลายเที่ยวจนหมด ตะเกียงได้แต่ยื่นมอง อย่างงงๆ

“เสร็จแล้ว! ไปยาย เข้าบ้านกันเถอะ เดี่ยวหนูจะได้หาอะไร ให้อายกินด้วย ตาจ๋า เข้าบ้านกันเถอะจ๊ะ”

“เออๆ เดี่ยวตามเข้ามา ให้ตาล้อกรทให้เรียบบ่อยก่อน”
ตาพูดจบก็เดินไปที่รถสามล้ออีกครั้ง ท้องฟ้าสว่างเรืองรองขึ้น เรือยๆ

ตะเกียงเดินตามเด็กหญิงตรงไปที่โพรงดินอย่างระแวง เมื่อเดินเข้ามาใกล้ๆ โพรงดินก็ดูจะมีขนาดใหญ่ขึ้น จนดูแล้วน่าจะเรียกว่าเป็น...

“ถ้ำ! นี่มันถ้ำนี่”

ตะเกียงส่งเสียงเบาๆ ออกมาจากลำคอที่แห้งผาก

“อ้าว! ดีจัง ยายพูดได้ด้วย ไซ้จ๊ะ พวกเราอยู่ในถ้ำกัน คนอย่าง พวกเราก็อยู่ในถ้ำแบบนี้กันทั้งนั้น ยายดูสิ มีถ้ำเยอะแยะเลย”

เด็กหญิงชี้มือไปด้านบน

“ด้านข้างก็มีด้วยนะ มีคนอยู่ในถ้ำกันเยอะ ตอนนี้อยู่จะสว่าง แล้ว คนเลยพากันหลบเข้าถ้ำกันหมด”

ตะเกียงกวาดตามองไปรอบๆ ท้องฟ้าสว่างขึ้นมาก จนทำให้มองเห็นทั่วทั้งบริเวณของเนินเขาได้ชัดเจน ด้านบนและด้านข้างของ เนินเขายังมีถ้ำที่มีลักษณะคล้ายกันอยู่อีกมากมาย ถ้ำแต่ละถ้ำอยู่ ห่างๆ ลดหลั่นกันไปตามถนนเล็กๆ ที่เลี้ยวลดคดเคี้ยวโค้งไปตามแนว ของเนินเขา

ตะเกียงไม่เคยเห็นภาพแปลกตาเช่นนี้มาก่อน เนินเขาที่มีถ้ำมากมายอยู่รายรอบ เนินเขาหัวโล้นที่มีแต่ดินสีน้ำตาลเข้ม ไม่มีต้นไม้ใหญ่แม้แต่ต้นเดียว มีเพียงต้นหญ้าและพุ่มไม้แห้งๆ แคระแกร็นแทรกตัวอยู่เป็นหย่อมๆ โดยรอบทั้งเนินเขา และเมื่อสังเกตให้ดีจะพบว่าที่ปากถ้ำเกือบทุกถ้ำมีประตูบานใหญ่สีน้ำตาลเข้มปิดปากถ้ำไว้ และมีไม้ท่อนใหญ่ๆ วางเสริมทำหน้าที่เป็นเหมือนเสาและคานคอยค้ำปากถ้ำเอาไว้อีกที

แสงสีทองเริ่มโผล่พ้นจากขอบฟ้า ทอประกายฉายแสงแรก ทาบทัບยอดสุดของเนินเขา จนเปลี่ยนสีน้ำตาลที่หมองมัวให้กลายเป็นสีทองเจิดจ้าสวยงามจับใจ ตะเกียงได้แต่ตะลึงมองความงดงามของทิวทัศน์ที่แสนประหลาด

“อย่ามัวแต่ยืนเหม่อ รุ่งสว่างแล้ว รีบเข้าบ้านเร็วๆ เข้า แดดแรกเริ่มมาแล้ว” เสียงตาวิ่ง

เด็กหญิงรีบจูงมือตะเกียงพาเดินเข้าไปในถ้ำ ตาเดินตามเข้ามาและกระซอกประตูเหล็กหนาหนักจากด้านข้างให้ค่อยๆ เลื่อนปิดปากถ้ำไว้ ความมืดเข้าครอบงำทันทีที่ปากถ้ำถูกปิด แต่ก็ยังพอมีแสงส่องสว่างเล็ดลอดเข้ามาทางช่องขอบประตูบ้าง

“ประตูบ้านเรามันตกร่องเลยทำให้ปิดไม่สนิท บานประตูมันเก่าแล้ว ตายังไม่ได้ซ่อมเลย ต้องหาอะไรมาอุดบังแสงแดดไว้ก่อน”

เด็กหญิงหยิบเศษผ้าชิ้นยาวๆ ไปอุดร่องไว้ แล้วทุกอย่างก็ตกอยู่ในความมืด

ฮะ! เสียงเหมือนเสียงจุดไฟแช็กดังขึ้นเบาๆ ถ้ำพลันสว่างขึ้นด้วยแสงจากเทียนไขในมือของตา

ตาเดินนำพร้อมกับเอามือป้องเทียนไขไว้ มุ่งหน้าเดินลึกเข้าไปสู่ด้านในของถ้ำ ตะเกียงจับมือเด็กหญิงไว้แน่นแล้วเดินตามเข้าไป

ด้วยความกลัว ในถ้ำค่อนข้างมืด แสงจากเทียนไขส่ายไหว เห็นเงาดำ วูบวาบไปมา เพิ่มบรรยากาศให้น่าหวาดกลัวมากยิ่งขึ้น

“ยายไม่ต้องกลัวนะ หนูกับตาอาศัยอยู่ที่นี้ ที่นี้คือบ้านของเรา ไม่มีอะไรต้องกลัวหรอก ยายคงมาจากในเมืองสินะ คนในเมืองเขাপักอยู่ในบ้านหลังโตๆ กันทั้งนั้นใช่ไหม”

เด็กหญิงชวนคุย หลังจากสัมผัสได้ถึงความหวาดกลัวของ ตะเกียง

“เออ จริงด้วยสิ หนูยังไม่รู้ชื่อยายเลย ยายชื่ออะไรคะ หนูชื่อน้ำฝน ส่วนตาชื่อว่า ตาไสว”

“ฉันทัน...ฉันทันชื่อ ตะเกียง”

“ตะเกียงหรือคะ ยายตะเกียง แล้วบ้านยายอยู่แถวไหน ทำไมถึงมานอนอยู่ที่มานั่งข้างทางได้” เด็กหญิงถามต่อ

“ฉันทัน...ฉันทันจำไม่ได้ ฉันทันไม่รู้”

“อ้าว! แล้วกันสิ บ้านตัวเองอยู่แถวไหนก็จำไม่ได้ แล้วจะพาไปส่งบ้านกันยังไงล่ะที่นี่”

ตาไสวที่เดินนำอยู่ข้างหน้า ยังอุตส่าห์ได้ยืนและไม่วายบัน เสีียงดัง

ตะเกียงเดินตามตากับหลาน ลึกเข้าไปในถ้ำ ก้มหน้าก้มตาเดิน ตัวสั่น พยายามไม่มองไปที่ผนังถ้ำที่เป็นหินแข็งๆ ผิวหยาบขรุขระ เวลานั้นถ้ำกระทบกับแสงจะเกิดเงาดำวูบวาบไปมา ยิ่งเพิ่มความน่ากลัวให้มากขึ้น

“ที่นี้คือที่ไหนกันแน่ ตะเกียงอยากกลับบ้าน คิดถึงพ่อกับแม่ เหลือเกิน หรือว่าที่นี้จะเป็นทางไปนรก เราฆ่าแมลงเม่าตายไปตั้งหลายตัว หรือนี้เป็นเวรกรรมที่เราต้องชดใช้”

ยิ่งคิดก็ยิ่งกลัว ตะเกียงค่อยๆ เดินช้าลงๆ แต่แล้วก็รับรู้ถึงแรง

ชุดถ้ำลึกเข้ามาจนถึงใจกลางเนินเขา แล้วช่วยกันทำปล่องอุโมงค์เล็กๆ ที่ต่อเชื่อมถึงกัน จากข้างล่างไปจนถึงปลายยอดของเนินเขา เอาไว้ระบายอากาศ ระบายควันจากฟืนไฟ และช่วยให้อากาศในบ้านแต่ละหลังเย็นสบาย มีอากาศไหลเวียนตลอดเวลาด้วย ในบ้านนี้ อากาศถึงได้เย็นสบายไม่อึดอัดเลย”

ตาพูดไปจิบน้ำไป หลังจากสังเกตเห็นตะเกียงชะงักหันมามองตามควันไฟ

“ปล่องระบายอากาศอยู่ตรงกลางเนินเขาหรือคะ” ตะเกียงสงสัย

“ใช่ ปล่องระบายอากาศก็คล้ายๆ กับจอมปลวกไง รู้จักใช่ไหม รังปลวกนะ พวกเราเลียนแบบวิธีระบายอากาศมาจากรังปลวก มันได้ผลดีจริงๆ ด้วย พวกปลวกนี่ฉลาดมาก มีประโยชน์จริงๆ แกมเจ้าพวกที่เป็นแมลงเม่า ยังเอามาเด็ดปีกออกแล้วอบแห้งกินได้ด้วยนะ ฮ่าๆ! เอาละ มากินอาหารกันเถอะ”

ตานั่งลงบนก้อนหินอีกก้อน พร้อมกับเอื้อมมือไปเปิดฝาตู้ที่ติดอยู่กับผนัง หยิบแคปซูลเม็ดสีแดงๆ ออกมา

ตะเกียงตกใจที่จู่ๆ ตาก็พูดถึงแมลงเม่าขึ้นมา หรือนี่จะเป็นนรกจริงๆ เขากำลังจะตัดสินลงโทษเราด้วยการให้เรากินยาพิษ

“อาหารเม็ดเราก็เหลือไม่มากแล้ว ยังต้องมาแบ่งให้คนอื่นอีกแฮ้อ! ต้องรีบหาทางพาไปส่งบ้านเร็วๆ” ตายังไม่วายบน

“แหม ตานี่ขี้บ่นจริง ยายเขาตัวเล็กนิดเดียวกินไม่จุหรอกน่า” เด็กหญิงรับอาหารเม็ดมาจากตาแล้วยื่นส่งให้ตะเกียงพร้อมกระป๋องน้ำใบเล็ก

“ยายกินเสียเถอะ จะได้ไม่หิว ยายยังไม่ได้กินอะไรมาเลย ใช่ไหมคะ”

ตะเกียงสันหั่ว ไม่ยอมยื่นมือไปรับยาเม็ดจากเด็กหญิง

“ยาหรือ ยาพิษหรือเปล่า จะให้ฉันกินยาอะไร ฉันไม่กิน!”

“เอ้า! ยายนี่แปลกคน ไม่เคยกินหรือยัง ยาพังยาพิษอะไร นี่ไม่ใช่ยา มันคืออาหารเม็ด มีสารอาหารครบถ้วน กินเม็ดเดียวอิ่มสบายท้องไปทั้งวัน เอ๊ะ! หรือจะเป็นโรคความจำเสื่อม บ้านตัวเองก็จำไม่ได้ อาหารเม็ดก็ไม่รู้จัก”

พูดจบตาก็ส่ายหน้าแล้วหยิบอาหารเม็ดใส่ปากพร้อมกับจิบน้ำตามไป

“ยาย นี่เขาเรียกว่า อาหารเม็ด ยายไม่เคยกินเลยหรือคะ กินแทนข้าวได้เลย เดี่ยวนี้เราไม่กินข้าวกันแล้ว ข้าวปลาอาหารมันขาดแคลน มีแต่คนรวยมากๆ ถึงจะมีปัญญากินได้ หรือว่า... ยายจะรวยมาก จนไม่ต้องกินอาหารเม็ด จริงไหมตา คนรวยมากๆ เขาไม่ต้องกินอาหารเม็ดกันเลยนี้ ใช่ไหมคะ”

ประโยคหลังเด็กหญิงหันมาถามผู้เป็นตา

“โอ๊ย! ไม่มีหรอก รวยขนาดกินอาหารจริงๆ กินข้าวกินปลาได้ ทุกมือจนไม่ต้องกินอาหารเม็ดนะ ข้าวปลาอาหาร หมู เห็ด เป็ด ไก่ เดี่ยวนี้มันหายาก ต่อให้มีเงินมากขนาดไหนก็หาซื้อมากินไม่ได้ตลอด ทุกมือทุกวันหรอก มันเป็นอาหารควบคุม รัฐบาลเขาจำกัดปริมาณไว้ นานๆ กินทีก็พอจะได้ ตาว่ายายนี่ต้องเป็นโรคความจำเสื่อมแน่ๆ แล้วจะพากลับไปส่งบ้านยังไงหนอ”

ตายังไม่วายเป็นอีกตามเคย

“หรือถ้าไม่อยากกินอาหารเม็ด จะลองกินแมลงดูไหม เรายังพอมีแมลงตากแห้งเก็บไว้ที่นี่ใช่ไหมน้ำฝน แมลงที่เราเอามาตากแดดไว้ แล้วเอามาคั่วกินเวลาเบื่ออาหารเม็ดนะ”

“จริงด้วย ยายอยากจะกินแมลงไหมคะ เรามีหลายชนิดเลยนะ

มืออยู่ช่วงหนึ่งที่อาหารเม็ดขาดแคลนมาก รัฐบาลเลยบอกให้เรากินแมลงแทน เพราะแมลงตามธรรมชาติยังมีอยู่อีกเยอะ แถมยังเป็นแหล่งโปรตีนชั้นดีอีกด้วย ยายเคยกินไหม”

ตะเกียงสั่นหัวและทำหน้าเหยเก

“แสดงว่ายังไม่เคยกินของดี คนเรากินแมลงกันมาตั้งแต่โบราณแล้ว อร่อย หาง่าย ราคาถูก ฉันชอบกินแมลงเม่าตัวที่สุด กรอบมัน มีประโยชน์ อยากจะลองกินดูไหม” ตาจ้องมองตะเกียง

ตะเกียงสั่นหัวแรงขึ้น

“ถ้าอย่างนั้น ยายก็ลองกินอาหารเม็ดดูเถอะนะ ไม่เป็นไรหรอก เอ้า นี่ไง หนูกินให้ดูแล้วเห็นไหม ยายกินแล้วจะได้พักผ่อน มานอนตรงนี้เลย หนูปูที่นอนให้แล้ว ตื่นมาตอนค่ำๆ ดวงอาทิตย์ตกแล้ว หนูกับตาจะหาทางพายายไปส่งที่บ้านนะจ๊ะ”

ตะเกียงลั้งเลอยู่ชั่วครู่ มองหน้าเด็กหญิงที่ส่งยิ้มมาให้ ตัดสินใจ
รับอาหารเม็ด กลืนใจส่งเข้าปากแล้วดื่มน้ำตามอย่างรวดเร็ว เพียง
ครู่เดียวก็รู้สึกอิ่มและสบายท้องขึ้นมาอย่างประหลาด อาการกระหาย
น้ำและแสบคอก็หายไป สัมผัสได้ถึงความชุ่มฉ่ำในปากและลำคอ

พอหนึ่งท้องตึงหนึ่งตาก็เริ่มหย่อน ความมั่งงุ่นเข้าครอบงำ
จึงค่อยๆ เอนตัวลงและม่อยหลับไปในที่สุด

๕

น้ำ...กลั่น

ตะเกียงหลับไปด้วยความมัวงมและอ่อนเพลีย หลับไปนานเท่าไรไม่อาจรู้ได้ มารู้สึกตัวอีกทีก็เหมือนกับว่ากำลังครึ่งหลับครึ่งตื่นหรือว่าฝันไป ฝันที่เหมือนจริง คล้ายกับว่ากำลังตื่นอยู่ในความฝัน รู้สึกตัวแต่ขยับไม่ได้อีกแล้ว เปลือกตาปิดสนิท แต่รับรู้ว่าลูกตากลอกไปมาอย่างรวดเร็ว ภายใต้เปลือกตาที่ปิดนั้น ตะเกียงรู้สึกเหมือนมีแสงสว่างจ้าอยู่ภายนอก แสงสว่างที่เข้มขึ้นสาดส่องกดทับลงมาบนเปลือกตาจนไม่สามารถเหยอเปลือกตาสี้มขึ้นมาได้ ตะเกียงหลับตาอยู่แต่แสงอันร้อนแรงก็ยังส่องทะลุและที่มแทงผ่านเปลือกตาเข้ามาได้ ที่มทะลุผ่านเข้าไปจนถึงปากและลำคอที่แห้งผากจนรู้สึกปวดแสบปวดร้อน ตะเกียงตื่นและสะบัดหัวไปมาอย่างทุรนทุราย

ในที่สุดก็รู้สึกเหมือนมีเงาดำโผล่มาบังแสงไว้ รับรู้ได้ว่ามีมือที่อ่อนโยนมาสัมผัสเบาๆ และเขย่าแขน

“ยาย ยาย มีดแล้ว ตื่นได้แล้ว” เสียงเด็กหญิงปลุกและเขย่าแขนเบาๆ

“ยาย ยายจำ ตื่นเถอะ ยายตื่นใหญ่เลย ผันร้ายหรือจ๊ะ”

ตะเกียงพยายามที่จะลืมตาตื่นขึ้นมา แต่เปลือกตาหนักอึ้งจนต้องใช้ความพยายามอย่างมากที่จะยกกล้ามเนื้อที่หนังตาขึ้นให้ได้ ในที่สุดก็ลืมตาขึ้นจนได้ ตะเกียงกะพริบตาถี่ๆ มีแสงสลัวพอให้มองเห็นสิ่งต่างๆ รอบตัวได้ แต่ก็เห็นเพียงเลื่อนราง

พลันที่ลืมตาตื่นขึ้นกลับพบเจอแต่ความมืดสลัว ตะเกียงหลับตาลง พอหลับตาแสงสว่างจ้ามกลับตามมาส่องอยู่นอกเปลือกตาอีกครั้ง

ตะเกียงงุนงงจนต้องรีบลืมตาตื่น พยายามเบิกตาโพลง แล้วก็กะพริบตาถี่ๆ สับสนจับต้นชนปลายไม่ถูก ที่นี่คือที่ไหน และตัวเองมาทำอะไรอยู่ที่นี่ แขนขาเกร็งจนรู้สึกตัวว่าขาข้างหนึ่งเป็นตะคริว เจ็บจนน้ำตาไหล พยายามเหยียดแขนเอื้อมมือไปจับขาไว้พร้อมกับร้องครางออกมา

“ยาย ยายเป็นอะไร ขาเป็นตะคริวหรือคะ เดี่ยวหนูนวดให้นะ สงสัยร่างกายจะขาดน้ำ”

เด็กหญิงเอื้อมมือมานวดคลึงเบาๆ ให้ที่ขา

“เดี๋ยวหนูเอาน้ำให้ยายดื่มดีกว่า”

เด็กหญิงหยิบกระป๋องแก้วน้ำที่มีน้ำติดกันกระป๋องอยู่ส่งให้

“ยายค่อยๆ จิบนะ มีน้ำเหลืออยู่นิดหน่อยพอแก้กระหาย ถ้านอนยาวทั้งวัน ตื่นมากก็จะหิวน้ำมาก บางที่ตอนกลางวัน หนูก็ต้องตื่นขึ้นมาแอบจิบน้ำอยู่บ่อยๆ”

เด็กหญิงช่วยพยุงตะเกียงขึ้นมาให้อยู่ในท่ากึ่งนั่งกึ่งนอน แล้วยกกระป๋องน้ำให้จิบทีละน้อยเพื่อไม่ให้สำลัก จากนั้นเด็กหญิงก็นวดขาให้ตะเกียงไปอีกสักพัก

“ยายตื่นแล้วใช้ไหม นั่งพักก่อนนะ ยายนอนทั้งวันไม่ตื่นเลย

ยายอยากเข้าห้องน้ำใหม่”

ตะเกียงพยักหน้า

“เดี๋ยวหนูพายายไปเข้าห้องน้ำทางด้านหลังนะ ที่นี้จะมีห้องน้ำสองห้อง ห้องน้ำเล็กทางด้านซ้ายเป็นห้องดี ห้องน้ำใหญ่ด้านขวาเป็นห้องสำหรับอีนะ ยายอย่าใช้ปนกันนะ”

เด็กหญิงเห็นตะเกียงทำหน้างงๆ เลยอธิบายเพิ่ม

“อ้อ สงสัยที่บ้านยายคงไม่ได้แยกห้องน้ำกันแน่เลยใช่ไหม แต่ที่นี้ต้องแยกนะ ถ้าใช้ปนกันจะเสียของไปหมดเลย เราต้องเอาอิไปทำเป็นปุ๋ย ส่วนฉี่เราจะเอาไปกลั่น แล้วเอากลับมาทำเป็นน้ำสะอาดไว้ใช้งานได้อีกครั้ง ตอนนี้อายปวดฉี่หรือปวดฉี่ล่ะ”

ตะเกียงทำหน้าบอกไม่ถูก

“เอ่อ...ปวด ปวดฉี่”

หลังจากทำธุระส่วนตัวเสร็จแล้ว เด็กหญิงก็พาตะเกียงเดินออกมาที่ปากถ้ำ ตาเปิดประตูด้านหน้าไว้อยู่แล้ว ภายนอกท้องฟ้ามืดมิดมองเห็นแสงดาววิบวามอยู่ไกลๆ บริเวณทางเดินหน้าปากถ้ำมีแสงสว่างกระจายตัวอยู่เป็นจุดๆ ซึ่งเป็นแสงสว่างจากเสาไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์ที่ผลิตไฟฟ้าในตอนกลางวันเพื่อเก็บไว้ใช้ในเวลากลางคืน มีผู้คนเดินไปมากันอยู่ตามทางหน้าปากถ้ำ เสียงพูดคุยทักทายดังก้องไปทั่วทั้งบริเวณเนินเขา

ตาใสวกำลังรวบรวมน้ำจากกระป๋องแก้วใส นำมาเทใส่รวมกันไว้ในถังพลาสติกใสบางใหญ่

“ตื่นกันแล้วหรือ น้ำฝนมาช่วยตาเก็บน้ำกลั่นจากกระป๋องหน่อย เหลืออีกสามสี่กระป๋อง แล้วจะได้กินข้าวกัน เดี่ยวต้องรีบพายายไปส่งคืนด้วย จะได้หมดเรื่องหมดราว อยู่ยาวนานก็เปลืองอาหารเปลืองน้ำ”

“แหม ตาบ่นอีกแล้วนะ” เด็กหญิงน้ำฝนค้อนผู้เป็นตา แต่ก็

ช่วยหยิบกระป๋องน้ำกลั่นมาเทลงถึงตามที่เราสั่ง

ตะเกียงมองกระป๋องแก้วน้ำที่เด็กหญิงเก็บมาอย่างสนใจ มันดูเหมือนกระป๋องแก้วที่ตะเกียงใช้ดื่มน้ำเมื่อก่อนนี้ แต่ใบที่เห็นนี้ดูยาวขึ้นเหมือนกับเอากระป๋องแก้วสองอันมาต่อกัน เด็กหญิงเห็นตะเกียงสนใจจึงอธิบายให้ฟัง

“ยายไม่เคยเห็นการกลั่นน้ำเองหรือจ๊ะ ที่บ้านยายคงไม่ต้องใช้วิธีนี้ พวกเราใช้กระป๋องน้ำสองกระป๋องมาทำเป็นที่กลั่นน้ำจะยายกระป๋องแก้วสำเร็จรูปที่ใส่น้ำขายตามร้านราคามันแพงมาก พวกหนูไม่มีปัญญาซื้อหรอก กระป๋องหนึ่งตั้งหลายร้อยบาท พวกเราก็เลยต้องไปหาเก็บกระป๋องเปล่าที่คนในเมืองเขาทิ้งแล้วเอามาใช้ บางทีพวกทหารก็เอาน้ำกระป๋องมาแจกบ้างนานๆ ครั้ง วันไหนที่เขาเอามาแจกนะ หนูจะรีบไปเข้าคิวรอรับตั้งแต่ดวงอาทิตย์เพิ่งจะตกดินเลย น้ำจากกระป๋องที่เพิ่งแกะกล่องนี้มันใสแจ๋วแล้วก็หอมหวานติดลิ้นมากๆ เลยนะ” เด็กหญิงทำตาเคลิบเคลิ้มเวลาพูดถึงน้ำใสบริสุทธิ์จากกระป๋อง

“แหม! ทำเป็นตาลอยอย่างกับคนอดอยาก น้ำกลั่นก็มีให้กินอยู่ทุกวัน ไม่เห็นจะต้องไปรอกินไอน้ำจากกระป๋องพรรคอย่างนั้นเลยเฮอะ!”

ตาส่งเสียงดังลอยมาตามลม เด็กหญิงไม่ต่อปากต่อคำด้วย หันมาเก็บน้ำต่อ

ตะเกียงสังเกตเห็นว่าเด็กหญิงค่อยๆ หยิบกระป๋องน้ำขึ้นมาถือไว้ เป็นกระป๋องน้ำทรงกระบอกสองกระป๋องที่เชื่อมติดกันอยู่ กระป๋องหนึ่งคว่ำปากลงบนอีกกระป๋อง โดยมีเกลียวตรงปากกระป๋องเอาไว้หมุนให้เชื่อมต่อกัน เด็กหญิงค่อยๆ หมุนกระป๋องบนออกช้าๆ

“กระป๋องล่างเอาไว้ใส่น้ำที่ไม่สะอาด แล้วเอากระป๋องเปล่าอีกใบมาคว่ำ หมุนเกลียวให้เชื่อมต่อกัน เอามาวางตากแดดไว้ทั้งวัน

ความร้อนจากแสงแดดจะทำให้น้ำสกปรกที่อยู่ในกระป๋องล่างระเหย กลายเป็นไอลอยผ่านช่องว่างที่ปากกระป๋องขึ้นมา แล้วกลั่นตัวจับเป็น หยดน้ำที่ผิวกระป๋องด้านบน และค่อยๆ หยดลงมารวมกันที่ช่องปาก กระป๋องอันบนที่ยกขอปให้สูงขึ้นเพื่อเอาไว้กักเก็บน้ำที่กลั่นแล้ว เราก็ จะได้น้ำกลั่นที่สะอาดพอจะดื่มได้เลย แบบนี้ไงจ๊ะ”

เด็กหญิงน้ำฝนชูกระป๋องน้ำกลั่นที่ถอดออกจากกันแล้ว ยื่น กระป๋องบนมาให้ตะเกียงดูใกล้ๆ น้ำใสสะอาดมาก ต่างจากน้ำใน กระป๋องด้านล่างที่ยังมีตกค้างเหลืออยู่ตรงก้นกระป๋อง มองเห็นเป็น น้ำสีขุ่นและมีคราบสีขาวๆ ติดอยู่ที่ผิวด้านใน

“เออ...น้ำในกระป๋องล่างนี้มาจากไหน ใช้น้ำจาก...”

ตะเกียงคิดถึงตอนที่เข้าห้องน้ำแล้วนึกขึ้นมาได้

“ใช้น้ำฉี่หรือเปล่า ไซ้ไหม” เด็กหญิงต่อประโยคให้เสร็จแล้วทำ หน้าทะเล้น

“ยายกำลังจะถามว่า น้ำที่หนูเอามาให้ยายดื่มกลั่นมาจากน้ำฉี่ หรือเปล่า ไซ้ไหมจ๊ะ”

ตะเกียงทำหน้าพะอืดพะอม เหมือนกับกำลังจะคายของเก่า ออกมา

“เดี๋ยว! เดี๋ยว! ยายเดี๋ยวก่อน อย่าเพิ่งรีบแหวะออกมา ไม่ใช่จ๊ะ ไม่ใช่ น้ำกลั่นที่เราเอามาดื่ม เรากลั่นมาจากน้ำทะเลเท่านั้น มีพ่อค้า ไปสูบน้ำทะเลแล้วเอาใส่รถน้ำคันใหญ่ๆ มาเร่ขาย ราคาไม่แพงมาก บางทีเราก็เอาของเก่าที่หาได้ไปแลกน้ำทะเลแล้วเอามากลั่น ส่วนฉี่ เรารวมไว้ในถังใบใหญ่แล้วก็เอามากลั่นเหมือนกัน แต่เอาไว้ใช้ล้างรถ ทำความสะอาดข้าวของเครื่องใช้เท่านั้น ไม่ได้เอามาดื่มหรอกจ๊ะ แต่... คนที่อยู่ทางเหนือขึ้นไปมากๆ รถขนน้ำทะเลไปไม่ถึง บางครั้งพวกเขาก็จำเป็นต้องดื่มน้ำที่กลั่นมาจากทุกอย่างเหมือนกันนะ”

ประโยคท้ายๆ เด็กหญิงเปลี่ยนเป็นเสียงกระซิบ

“เออละ เสร็จหรือยัง จะได้กินข้าวเข้ากัน วันนี้จะกินอะไรดีนะ”

ตาเดินเข้าไปในถ้ำเปิดตู้กับข้าว

“หนูกินข้าวผัดหมูดีกว่า ยายจะกินอะไรดี”

เด็กหญิงหันมาถามตะเกียงที่ทำหน้างงๆ

“ถ้าอย่างนั้นหนูเลือกให้ดีกว่า ยายกินโจ๊กก็แล้วกันนะ ย่อยง่ายดี” แล้วก็หันไปบอกตา “ตาจ๋า หนูเอาข้าวผัดหมู ส่วนยายขอโจ๊กจ๊ะ”

ตาหยิบอาหารเม็ดจากตู้ แล้วส่งอาหารเม็ดสีน้ำตาลให้เด็กหญิงและเม็ดสีขาวให้ตะเกียงที่ยังทำหน้างงเช่นเคย

“มือค้ำเราจะได้กินอาหารเม็ดแบบที่มีรสชาติด้วย ที่ยายกินเมื่อวานตอนมือเข้าก่อนเข้านอนเป็นแบบไร้รสชาติ ไร้กลิ่น กินเอาอิมอย่างเดียว แต่ถ้าเป็นแบบมีรสชาติราคามันจะแพงกว่าแบบธรรมดา เราเลยเก็บไว้กินเฉพาะมือค้ำมือเดียวก่อนออกไปทำงานเท่านั้น ยายลองกินดูสิ รสโจ๊กอร่อยมากนะ ปกติหนูจะชอบรสโจ๊กมาก เลยอยากให้ยายลองกินดู ยายอย่ารีบกลืนลงไปนะ ต้องอมไว้ให้มันค่อยๆ ละลายอยู่ในปากก่อน” เด็กหญิงสอนวิธีกินอาหารมือค้ำ

ตะเกียงฟังแล้วก็สับสนเรื่องเวลากับมืออาหาร แต่ก็ยอมหยิบอาหารเม็ดมากินแต่โดยดี เมื่ออาหารเม็ดสัมผัสลิ้น รสชาติของโจ๊กก็กำซาบไปทั่วทั้งปาก ทั้งกลิ่นหมูสับ กลิ่นตับ กลิ่นกระเทียมเจียว ตลบอบอวลอยู่ในปาก ให้ความรู้สึกเหมือนกับว่ากำลังกินโจ๊กจริงๆ อยู่อย่างเต็มปากเต็มคำ น้ำลายสอขึ้นมา ปากคอกที่แห้งผากอยู่ที่ชุ่มฉ่ำขึ้นในทันที อร่อยจนต้องหลับตาลง

“อร่อยใช่ไหมจะยาย นี่เป็นอาหารเม็ดรสโจ๊กเจ้าดังจากตลาดสามย่านเชียวนะ อาหารโปรดของหนูเลย แต่ข้าวผัดก็อร่อยนะ เดี่ยว

พุงนี้จะให้ยายลองกินดู”

“ไม่ต้องลองแล้ว พุงนี้ก็ไม่อยู่แล้ว ไป...รีบพาไปส่งคืน ยิงอยู่นานยิ่งเปลือง”

ตาหันไปเห็นหน้าหลานสาวที่กำลังจะอ้าปาก

“เออๆ ไม่บ่นก็ได้ แต่ก็ต้องรีบพาไปส่งคืนอยู่ดี ปานนี้ญาติพี่น้องเขาเป็นห่วงแย่มากแล้ว หายไปทั้งวันแบบนี้”

